

کچیک مندالی ده بیت

تامان شاکر- ههولیر

به پهرۆشه وه له چاوه پروانیدا بووم ههتا ئه و کچه ببینم که له دووره وه زانیاریم له سهری وه رگرتبوو، له رامانیکی سهیردا بووم، له پهر خۆی کرد به ژوره که دا. رهنگی تیكچوو بوو، ترس له چاوه کانی دهباری، ئه گهر توانای ئه حمده ههردی یان گۆرانی شاعیرم هه بووایه، ست فاتیمه یان له (درزی په چه وه) ی گۆرانم ده هونیییه وه. کچه که به ژنیکی ریک و پهیکه ریکی بیگهر دو سیمایه کی شوخ و شهنگی هه بوو، به شه رمه وه قسه ی ده کردو خۆی وه ک تاوانباریک ده هاته به رچا و ئه وهش تا راده یه که له جوانییه کانی دهشارده وه.

"وینهم مه گرن، ناوم مه هیئن، من قوربانیم و قوربانای عه شقیکی درۆزنم، ئه و عه شقه ی له هه موو که سم دهشارده وه، یاری به چاره نووسم کرد، دایکم ناگای له من نه بوو، نهیده توانی ببیته هاو پریم و گویم بۆ بگری، نه مده زانی دهردی دلّم بۆ کی باسبکه م، ئه و دکتۆرانهش من سهردانم کردن، ئه وه نده شاره زان نه بوون ههتا بتوانن زوو راستیه که م پیبلیئن و خۆم و بنه ماله که م له م حهیا چوونه رزگار بکه م ترس سه ره تا پای ژیانمی داگیر کردوه، لی ره بروم ده مکوژن، شه رفی بنه ماله م له که دار کردوه و به ره می ئه و حهیا چوونهش مندالیکه و ژیانمی شیواندوه، شه و تا به یانی دهگری، نازانم بۆ من دهگری یان بۆ چاره نووسی نادیارمان، هه موو هیزی مانه وه م له ژیاندا ئه و منداله یه، په نگه تیر نه یگرمه با وهش، به لام شه وانه به چاوی گریانه وه چیرۆکی نا پاکیی باوکی بۆ باسده که م، فی ری ده که م وه ک ئه و نه بیّت".

ئه وانه قسه کانی ئه و کیژه لیقه و ماوه یه که به باشم زانی بیئا و بیّت و نیسته له یه کی که له بنکه چاکسانییه کانی شاری هه ولیردایه و هه ره له ویش ئه م دیمانه یه م له گه ل ریکخست و چاوم پیبیکه وت. ئه و به دهم هه نسکی گریانه وه به سه ره اتی خۆی به مجۆره باسکرد: "ئیواره یه که سه مان له مال نه بوو، ته نها خۆم و خوشکیکی بچوکم له مال بووین، زهنگی موبایله که لییدا، خۆی بوو، منیش به سادهی و بیئه وه ی بیر بکه مه وه، گوتم: ته نهام که سه مان له مال نییه، له ماوه یه کی زۆر کورتدا خۆی گه یانده مالی ئیمه و گوتمی ئه مشه و لیره ده مینمه وه، منیش تکام لی کرد که ماله که به جیبلی و پروات، به لام ئه و خۆی دا له نه خۆشی و گوتمی نارۆم، به هه ره حال شه و له مالی ئیمه مایه وه و منیش له دیویکی تر جیگام بۆی داخست و گوتمان له باوکی خۆم کرد بیّت گوتمان له و نه ده کرد، ئه و ژوره ی من خوشکه که م لیی نوستبووین ده رگا که ی دانده خرا، وه ختیکی له نیوه ی شه ودا جیپره ی ده رگا که هات و وه خه بهر هاتم، هه رچه نده بانگم کرد که س وه لامی نه داوه، زۆر تاریک بوو، هه ره چنده بانگی خوشکه که شم کرد هیچ جوابیکی نه دامه وه، وه ختیکی چاوم کرده وه هاتبووه سه ره سه رم، منیش قیزاندم، به لام ئه و زوو ده می گرتم، ته سجیلیکه ش له سه ره پهنجیره که بوو کوژابوو وه، ده می منی گرت و منیش هیچ جووله م پینه کرا..

* چ ده رمانیکی پیبوو بیه هۆشت بکات؟

- وه لاهی نازانم، ئه وه نده م له بیره زۆر تیكچوو بووم، کوپه که ش زۆر تیكچوو بوو، ناگامان له خۆمان نه مابوو که هوشیار بوومه وه گوتم شتیکم لیها تووه، کوپه که گوتمی هیچ نه بووه، خۆ من هیچم لی نه کردوی، به لام من خوینم هه بوو، هه موو قه لبم نییشی هه بوو، نه مده توانی هه ستمه وه، کوپه که ش له ژور سه رم بوو هه ره ده گریا، من نه مزانی کوپه که بۆچی ده گریا، تا خۆی گوتمی هه موو شتیکی له ده ستم ده رچوو به س په شیمانم، منیش گوتم چ بووه، ئه ویش گوتمی چ نییه و لای که س قسان نه که ی هیچ نه بووه خۆمان چاره سه ری ده که یین. ئه و هه ره خۆی لا

دهدا، گوتم کا لایت پیبکه، که لایتی پیگرد نهوهی نه دبوو بیبیم چاومان پیبکهوت ، نهگهر لایتی پیبکه کردبا حاشای لیده کرد، کوپه ههر له مالمان بوو، گوتم ههر نیستا خوم دهکوژم، نه فتم به خودا کرد، به لام نهوه نه یهیشتم و ههر دهگریا، دوو روژ بوو ته له فوونی بوو دهکردم ههر دهیگوت قسه بوو کهس نه کهی نهگهر نا خوم دهکوژم و له پیبشدا توش دهکوژم. من قسه م بوو کهس نه کرد، نه مدویرا دایکیشم ناگادار بکه مه وه.

* پیوهندی توو دایکت چونه که نه تویرا نهوه به سه رها ته هی خوتی بوو بدرکینی؟

- باشه، بهس من شهرم لیده کرد، چونکه نهوکاره شتیکی خراب بوو، چونی بوو باس بکه م؟ هه موو کاتیکی به دایکم دهگوت نهوه کوپه برای منه و هه زیشم لیده کرد، دایکم ههستی پیبکه ده کرد، که چوومه لای دکتور یه که مجار ملم دیشا، بوو خوم ههستم ده کرد سکم ههیه، بهس نه دهویرام قسه ی بکه م، ده هاتمه نه خووشخانه ی میرگه سوورو دیانا دهیانگوت هیچ نیبه، نیشه و بهرت ده دات. چوومه لای زوریه ی دکتوره کان فهحسی خوین و میزو هه موو شتیکیان بوو کردم، منیش چیدی له خوم نه ترسام، گوتم مادام دختوره کان نه زانن که واته چ نه بووه، به لام دواتر هه زاران جوینم به دختوراندا.

* دلته به منداله کهت خو شه؟

- خوزگه مردبام، به لام منداله که چ سووچیکی ههیه، من خووشم دهوی.

* ههز ده کهی له گهل باوکی منداله کهت ژیان بکه ی؟

- به لی، من ههزنا کهم دوژ منداری بوو بنه ماله که مان دروست بیته، ههردوولا خزمین، نهگهر خزم نه بووینایه زوو ده هاته چاره سه رکردن، بابی من گه وره ی ههردوولایه، نهوه ده توانیت چاره سه ری بکات نهگهر نا ههردووکمان دهکوژن. من ههزنا کهم لی ره بمینمه وه، پیم خو شه نهوه کوپه نامر دی نه کات و بیته داوام بکات.

* بنه ماله تان زانیویانه مندالت ههیه؟

- حاله خراب بوو، برایه کهم گوتی من له نیسعاف سه ری عتر دهچم، خوم دهیبه مه ههولیر، به لام دکتوران گوتیان به نیسعاف بیبهن. له خهسته خانه ی دیانا ده رزی ژانین لیدام، ژانم نه ما ههتا له ههولیر، له تهواری فهحسیان بوو دانام گوتیان بیبهنه وه لاده، دایکم گوتی بوچی بیبهمه وه لاده ی، نهوه کچه، دکتوران گوتیان نیمهش ده زانین کچه به لام له خهسته خانه ی وه لاده دکتوری ژان ههیه، له وه لاده گوتیان مادام زوو زوو عاده نابیت نهوه شتیکی لیها تیبته نهوه ی من زور ترسام، ساعت چوارونیوی شهوی فهحسی سوونه ریان بوو کردم، دکتور گوتی عهیبی توو ته نهوه نهوه یه زگت ههیه بوو کهس پیی نهوتووی؟ راستیبه کهی کاتی نهوه م بیست شیت بووم، گوتمه دایکی خوم، گوتم نیستا خوم دهکوژمه وه، دکتوران گوتیان بوو خوت دهکوژیبه وه، دوو مانگ و نیو پیبش نهوه ی زگم دهجوولا ههستم به شتیکی ده کرد، به لام نه مده زانی نهوه منداله، له لای زردایکم باس م کرد نهوه گوتی مه ترسه نهگهر شتی و ابایه ههتا نیستا زگت گه وره ده بوو، ناخیری دایکم نهوه منداله ی له خهسته خانه دیت، نهوه چوو بووه ده ری ههتا ههتا وه منداله که پهیدا بوو، من چوومه سهر ته خته کهی ته نیشتیم، دایکم ههتا وه چاوی به منداله که کهوت و گوتی نهوه هی کییه؟ منیش ناچار بووم پیم گوت نهوه هی منه، دایکم بوو ماوهیه که دوای نهوه دیار نه بوو، منیش هاتم بیبه ده ره وه دکتوره کان ده رگایان له سهر داخستم، منیش کردم قاره قارو ده رکه م کرده وه گوتم دهچم ناو دهخومه وه، بهو فیله هاتمه ده ره وه و برایه کهم منی دیت دووریه دوور، گوتمه برایه کهم وه ره دهستم بگره و بمبه وه، به لام پولیسه کان منیان گرت و برایه کهم نهیده زانی بوچی منیان گرتووه و نه یان هیشت برا کهم لیم نزیک بیته وه، وهختیک منیان برده مه رکه ز پولیس، که سوکارم هاتن گوتیان کچه کهی خومان ده بهینه وه، له ترسی برا کهم و خزمه کانم منیان هی نا بوو ئیره.

* ئەگەر مندالەكەت بدەنە خىزانىكى دىكە پەرودەدى بىكەن تۆ رازىت؟

– نە ھەرگىز قىبوولى ناكەم ئەو مندالە ھىچ تاوانىكى نىيە، ئىمە گوناھمان كىردوۋە و خەتاي خۇمانە دەنا ئەو شتە رووى نەدەدا. كەسوكارم زۆر بىروايان بە من بوو، دايك و بىرام ئەگەر لە نىو سەت زەلامدا دانىشتىبام قەت نەياندەگوت بۇ دادەنىشى، ھىچ كۆپىك ھەددى نەبوو بىتە بەرامبەرم، بەس نازانم چۆن تووشى ئەو گوناھە بووم و نازنم چۆن خۆم رىزگار بىكەم؟ من تاوانبارم نەك ئەو مندالە.....